

5/72

VTEI

VODOHOSPODÁŘSKÉ TECHNICKO-EKONOMICKE INFORMACE

VEI

VÝZKUMNÝ ÚSTAV VODOHOSPODÁŘSKÝ · PRAHA-PODBABA

O B S A H

ÚVODNÍK

Iniciativa pracujících - významný činitel
v národním hospodářství (E. Řehoř)205
Veřejná ocenění organizací vodního hospodářství
k 50. výročí vzniku KSČ (J. Dolanský)207

VODNÍ TOKY A NÁDRŽE

Zhodnocení suchého období v roce 1971 v povodí
řeky Moravy (M. Šomper)210
Celoštátní seminář "Ochrana vód před znečištěním
v poľnohospodárskej výrobe" (J. Héthársi)213

ODPADNÍ VODY

ČOV v Zastávce u Brna (J. Linduška)214
Třetí stupeň čištění odpadních vod217

ZÁSOBOVÁNÍ VODOU

Želivka a Pražské vodárny (L. Vácha)218
Odstraňovanie následkov nedostatku vody vo
Východoslovenskom kraji (J. Tutko)221

SOUBORNÉ INFORMACE

K rozvoji iniciativy pracujících k VIII. vše-
odborovému sjezdu ve vodohospodářských organizacích
(J. Rolc)224
Tematické úlohy organizací vod.hospodářstva229
Komplexní soc. racionalizace Gottwaldov 7-8.12.1971...231
Mezinárodní konference233

VODOHOSPODÁŘSKÝ VĚSTNÍK

Před racionalizací cenové soustavy v ČSSR (J. Smíšek) 237
Otázka správy vodovodních a kanalizačních
přípojek v sídlištích (V. Levý)241
Konference "Úloha vědy, výzkumu a technického rozvoje
ve vodním hospodářství"..... 3.str.ob

R O Č N Í K 14

Vydává Výzkumný ústav vodohospodářský v Praze z pověření
ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR

Určeno pracovníkům rozvoje vodního hospodářství, národních
výborů, vodohospodářských podniků, závodním vodohospodářům,
zlepšovatelům a novátorům

Vychází měsíčně

Redakční rada: J. Bednář, dipl. tech. (předseda), dr. H.
Dančková, inž. M. Chrtěk, dr. J. Krecht, CSc., K. Kudrna, inž.
dr. J. Kurka, J. Kváča, inž. A. Ladecký, inž. A. Nejedlý, CSc.,
inž. P. Pitter, CSc., inž. J. Růžička, inž. V. Sadílek, dr.
A. Sládká, inž. V. Sotorník, CSc., inž. Z. Vaník, Z. Vlček,
inž. F. Zitta, inž. J. Zolman

Redaktorka : I. Duhová

Redakce : Výzkumný ústav vodohospodářský, Praha 6-Podbaba,
tel. 32 90 41 - 6

Tisknou Středočeské tiskárny, n.p., provozovna 18

Vyšlo v květnu 1972

Cena 3,50 Kčs

INICIATIVA PRACUJÍCÍCH - VÝZNAMNÝ ČINITEL

V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

Inž. E. Řehoř, MLVH Praha

Náročný program rozvoje naší společnosti nelze splnit bez aktivní spoluúčasti všech pracujících. Na plnění úkolů hospodářské politiky a na jejich výsledcích se podílejí miliony našich pracujících, kteří zejména v období posledních dvou let vyjádřili svou iniciativou plnou podporou stranickému a hospodářskému vedení naší společnosti.

Jestliže se v minulém složitém období dařilo pravici diskreditovat obětavost a tvůrčí nadšení lidí, byl aktivní přístup pracujících k využití všech existujících zdrojů a rezerv v roce 1970-71 pádnou odpovědí. V řadě podniků i oborech bylo závazkové hnutí k zvýšení pracovní iniciativy hlavním činitelem splnění ročních plánů a významným projevem snahy o urychlenou stabilizaci a hospodářskou konsolidaci.

Při uzavírání závazků se začaly uplatňovat osvědčené formy socialistického soutěžení podniků, kolektivů i jedinců. V popředí rozvoje pracovní iniciativy byly opět brigády socialistické práce. Jen tak mohly vzniknout v řadě odvětví významné výsledky v úsilí o splnění a překročení plánu, např. v hornictví rekordy v ražbě chodeb a těžby na jednoho pracovníka, v železniční dopravě v plnění plánu přepravy atd. Hodnotné na těchto znamenitých výsledcích je zejména to, že růst výroby byl dosahován zejména růstem produktivity, dobrou organizací práce, realizací racionalizačních opatření, pokrokovou technikou nebo technologií.

Dobré výsledky pracovních kolektivů i jedinců, přihlášených k soutěžení v r. 1971 v rámci závazků k 50. výročí založení KSČ a jejímu XIV. sjezdu, byly vyhodnoceny a přibližně 800 podnikům a závodům v celém národním hospodářství má být udělen čestný název "Podnik, závod 50. výročí vzniku KSČ", téměř 10 tis. kolektivům "kolektiv 50. výročí vzniku

KSČ" a asi 50 tis. jedinců diplom ÚV KSČ, vlády ČSSR a ÚR ČSROH. To jsou významná uznání zásluh za plnění důležitých hospodářsko-politických úkolů.

Kladné výsledky v rozvoji iniciativy jsou však provázeny některými nedostatky. Je to v mnoha organizacích malá spoluúčast a podpora hospodářského vedení, neúplně presazované zaměření na rozhodující úkoly plánu a na plnění kvality výrobků, nevýznamná role systematického odstraňování pracovní i mimopracovní úrazovosti, nedostatky materiálového zásobování aj. Úsilí pracujících se zaměřuje častěji na extenzivní formy růstu výroby, např. přesčas, a to i při neúplném využívání normální pracovní doby, iniciativa není usměrňována v souladu s dlouhodobou koncepcí a zaměřením činnosti a výroby. Negativním činitelem jsou mnohde ještě formálnosti v soutěžení a nepřizpůsobivost kritérií hlavním politicko-hospodářským záměrům.

Koncem minulého roku a začátkem roku 1972 byly závazky zaměřeny zejména k rozvoji iniciativy před VIII. všeodborovým sjezdem a ke splnění úkolů státního plánu na r. 1972. V souladu s opatřením vlády ČSSR a ÚR ČSROH k rozvoji pracovní iniciativy v r. 1972 jde především o splnění lepších výsledků v hospodaření, kvalitnější výrobu a zodpovědnější vztah k práci. Je třeba splnit úkoly z programů komplexní socialistické racionalizace, které jsou obvykle významným zdrojem námětů, stejně jako tématické úkoly vynálezeckého a zlepšovatelského hnutí, vyhlášené v rámci závazku zlepšovatelů a novátorů 5 mlrd. korun úspor technickou a tvůrčí prací v pětiletce.

Stejně bohaté podněty k rozvíjení iniciativy přinášejí úkoly volebních programů, přijatých na podzim minulého roku a plnění usnesení únorového pléna ÚV KSČ k další realizaci závěrů XIV. sjezdu KSČ v ekonomické oblasti, především ve snižování nákladovosti, úspore materiálu, energie a surovin, zlepšení jakosti výroby, sortimentní skladby apod.

I vodohospodáři přispěli významným podílem k úspěšnému plnění národohospodářských úkolů v minulém roce. Prokázali

svou iniciativou a obětavostí vysokou hospodářskou i politickou uvědomělost a dokázali, že pracující jsou schopni plnit i ty nejnáročnější úkoly. Ohodnocení těch nejlepších podniků a kolektivů má být pobídkou pro ty, které nebylo možno postavit jim za rovnocenné, aby v příštím období se jim nejen vyrovnali, ale aby je ještě předstihli.

VEŘEJNÁ OCENĚNÍ ORGANIZACÍM VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ K 50. VÝROČÍ VZNIKU KSČ

J. Dolanský, MLVH Praha

Uskutečňování politicko-hospodářského programu Komunistické strany Československa v roce 1971 významně podpořil rozvoj iniciativy a aktivity pracujících.

Socialistické soutěžení, které ve všech etapách výstavby účinně přispívalo k rozvoji výrobních sil, upevňování pracovních kolektivů a získávání pracujících pro aktivní účast na řízení, doznalo u organizací vodního hospodářství v roce 1971 dalšího rozvoje. Socialistické závazky, uzavírané na počest 50. výročí založení KSČ a jejího XIV. sjezdu, byly zaměřeny na splnění a překročení rozhodujících úkolů státního plánu, zejména na jeho rovnoměrné plnění ihned od počátku roku, na snižování nákladů, úspory surovin, materiálu a energie, na zajištění úkolů investiční politiky, tedy především na kvalitativní stránky výroby.

Pracující přímo řízených vodohospodářských organizací a organizací vodního hospodářství řízených národními výbory organizovali rozvoj iniciativy pracujících na podporu významných vnitropodnikových událostí. Do socialistické soutěže bylo u přímo řízených organizací zapojeno 79,4 % pra-

covníků, a to

345 jednotlivců

4.735 pracovníků soutěžících v 487 kolektivech, což je

5.080 soutěžících pracovníků celkem.

Ve vyšších formách socialistické soutěže soutěžilo v Brigádách socialistické práce 611 pracovníků, tj. 9 % z celkového počtu. Přitom

22 kolektivům byl titul BSP udělen

39 kolektivů o titul BSP soutěží.

V tomto počtu je 21 nových kolektivů, sestavených v roce 1971.

Individuální formy soutěže rozvíjené podle vnitropodnikových pravidel byly zaměřeny podle oborů, dílen, středisek a útvarů na hodnocení nejlepších výsledků jednotlivců nebo pracovních čet. Ve vodním hospodářství mají tradičně dobré výsledky, a tím i společenský prospěch sdružené socialistické závazky mezi podniky Povodí a dalšími organizacemi (dodavatelskými, lodní dopravy apod.). V roce 1971 byly přínosem sdružené závazky podniků Povodí Vltavy, Labe a Ohře s Čs. PLO na využití splavnosti plavebních cest v zimním období, podniku Vodohospodářský rozvoj a výstavba Praha s dodavatelskými organizacemi při výstavbě jezů na Labi, v rámci kterého byl poslední jez uveden do provozu o 6 měsíců před termínem a Hydroprojektu Praha při projektové dokumentaci a autorském dozoru na vodním díle Želivka.

Z jednotlivých významných přínosů socialistických závazků se uvádí např. úspora 6,1 mil. kWh u podniku Povodí Ohře (čerpací stanice Rašovice a Stranná), která představuje snížení nákladů 1,2 mil. Kčs, závazek Vodohospodářských strojů Praha při výrobě zařízení a zkrácení dodacích lhůt při intenzifikaci a fluorizaci vodárny Podolí a souhrn závazků přímo řízených vodohospodářských organizací na pomoc národním výborům v hodnotě 2,2 mil. Kčs, které měly velký význam v předvolebním období.

Závazkové hnutí u vodohospodářských organizací řízených NV rovněž přispělo ke zlepšení hospodářských výsledků, zavádění racionalizačních programů, zajišťování dodávek pitné

vody pro obyvatelstvo a průmyslové závody. Značný počet závazků byl uzavřen na pomoc národním výborům a tyto akce byly uplatněny ve volebních programech poslanců a nových NV.

Úspěšné splnění úkolů státního plánu a aktivita pracujících organizací vodního hospodářství plně opodstatňuje přihlášky většiny těchto organizací k veřejnému ocenění v úrovní okresů, krajů i v celostátním měřítku.

Přihlášky projednané na celopodnikových schůzích nebo konferencích, doporučené příslušnými územními stranickými a odborovými orgány, projednalo vedení ministerstva a ÚV ČOS. Podle přínosů těchto organizací při plnění politických a hospodářských úkolů v roce 1971 vodohospodářským organizacím propůjčil ministr lesního a vodního hospodářství ČSR a ÚV ČOS pracovníků dřevoprůmyslu, lesního a vodního hospodářství:

1. Rudý praporek MLVH ČSR a ÚV ČOS kolektivu pracujících podniků Povodí Ohře s peněžitou odměnou 25 tis. Kčs
2. Rudou standartu MLVH ČSR a ÚV ČOS kolektivu pracujících Okresní vodohospodářské správy Gottwaldov s peněžitou odměnou 10 tis. Kčs.

Na návrh ministerstva a ÚV ČOS bylo schváleno udělení čestných titulů "Organizace, podnik 50. výročí vzniku KSČ" kolektivům pracujících:

1. Hydroprojektu Praha
2. Vodní zdroje, n.p. Praha
3. závodu Berounka, podnik Povodí Vltavy
4. závodu Nymburk, Krajské středisko vodovodů a kanalizací, Praha
5. Okresních vodovodů a kanalizací Havlíčkův Brod
6. Okresních vodovodů a kanalizací Šumperk
7. Okresní vodohospodářské správy Jablonec n. Nisou

Předání těchto veřejných ocenění se uskutečnilo na slavnostních schůzích vyhodnocených organizací v průběhu měsíce dubna a bude dokončeno počátkem měsíce května letošního roku.

vodní toky a nádrže

ZHODNOCENÍ SUCHÉHO OBDOBÍ V ROCE 1971

V POVODÍ ŘEKY MORAVY

Inž. M. Sommer, Hydrometeorologický ústav, Brno

Suché období, které začalo ve druhé polovině vegetačního období roku 1971 je nutno hodnotit z několika hledisek. V prvé řadě jde o rozbor příčin, které nežádoucí situaci způsobily, srážkovou i teplotní situaci, v druhé řadě jde o stavy na tocích i u podzemních vod a pramenů a nakonec o důsledky, které se projeví v různých oborech národního hospodářství.

Hlavní příčinou suché periody v povodí bylo srážkově průměrné období od července do listopadu (viz tab.) s výjimkou měsíce června, kdy spadlo v povodí o 1/4 větší množství srážek než je dlouhodobý měsíční průměr (S_m). Výrazně suché byly měsíce červenec (39,8 % S_m) a září (36,4 % S_m), naproti tomu však listopadové srážky se již blížily hodnotě průměrného množství spadlých srážek.

Svůj nemalý podíl na výskytu a průběhu sucha v povodí Moravy mělo i prostorové a časově nerovnoměrné rozdělení srážek v povodí. Tak např. v severní části povodí v oblasti Jeseníků spadlo v červenci nejvíce srážek z celého povodí (76,5 % S_m) a naproti tomu v srpnu zase nejméně (34,5 % S_m). Absolutně nejmenší srážkové úhrny byly zjištěny v oblasti jižní Moravy a jihovýchodní části Českomoravské vrchoviny v měsících červenci a říjnu. Určitý vliv měl i charakter srážek a jejich nerovnoměrná intenzita. Větší množství srážek spadlo vždy pouze v několika málo dnech v jednotlivých měsících (např. počátkem a koncem července, koncem srpna a září a od 13. do 15. října) a zbytek měsíců byl beze srážek,

a tím hodnota celkových měsíčních úhrnů není dostatečně průkazným ukazatelem.

Ovlivnění teplotním režimem se projevovalo zejména průběhem denních teplot. Nejteplejší období se vyskytlo v první polovině července a kulminací 12.7., kdy průměrné denní teploty dosahovaly 24°C a maximální až 34°C. V srpnu trvaly vysoké teploty téměř celý měsíc a asi 1/3 až 1/5 dnů v tomto měsíci byla s tropickými hodnotami teplot.

V prvních dvou dekádách září došlo ke snížení teplot, stejně jako v první polovině října. Koncem vegetačního období a ve druhé polovině října dochází k výraznému oteplení. Celkově lze hodnotit měsíce červenec a srpen teplotně nadprůměrné (103,6 a 114,5 % T_m).

Shora uvedené příčiny samozřejmě způsobily poklesy průtoků a snížení hladin podzemních vod i vydatností pramenů. I když globálně hodnotíme červenec v celé říční síti jako průměrně vodný (101,2 % Q_m), dochází zvláště v jeho druhé polovině k postupnému snižování průtoků se stále klesající tendencí, s výjimkou uvedených období zvýšené srážkové činnosti. Až do konce října a v listopadu jsou v říční síti průtoky setrvalé, což je důsledkem zásobení recipientů podzemními vodami a dotací listopadových srážek. Zvláště výrazně se projevuje snížení průtoků v červenci v povodí Hané (46,4 % Q_m) a flyšových povodích Dřevnice a Olšavy (31,4 a 37,8 % Q_m) a v srpnu v povodí Bečvy (19,9 % Q_m) a Jevišovky (35,8 % Q_m). Minimální průtoky v říční síti se vyskytovaly v říjnu a dosahovaly hodnot 250 až 350 denních vod.

V červenci dochází rovněž k poklesu stavů hladin podzemních vod a klesající tendence trvá až do poloviny listopadu, kdy hladiny setrvávají na stejné úrovni. Největší poklesy byly zaznamenány v údolních nivách většinou v měsících srpnu a září a většinou bylo dosaženo nejnižších úrovní od roku 1965; stavy hladin podzemních vod byly pod průměrnými úrovněmi za období 1960 - 1970 asi o 70 - 80 cm. Analogicky jako u podzemních vod dochází ve stejném období k trvalému, i když ne tak výraznému, postupnému snižování vydatností pramenů. Minimální vydatnosti byly zjištěny v prvních dvou

dekádách měsíce listopadu a nedosahují dlouhodobě zjištěných minimálních hodnot.

Suché období způsobilo potíže jak vodnímu hospodářství z hlediska využití vodní energie a zásobování obyvatelstva a průmyslu pitnou i užitkovou vodou, ale způsobilo potíže také v zemědělské výrobě. Spadlé srážky byly charakteristické většinou velkými intenzitami a krátkou dobou trvání, a proto zčásti ihned odtekly do recipientů, nebo se s ohledem na stav vyschlých půd a vysoké teploty půdy vypařily nebo vsákly pouze pod povrch země, kde způsobily pouze dočasné oživení vegetace. Vlivem pěkného počasí došlo sice k rychlému dozrávání obilovin a k urychlení sklizní, ale na druhé straně suché období způsobovalo usychání pícnin, vadnutí okopanin, zasychání kukuřice a docházelo i ke spadu jádrového ovoce a nakonec negativní dopad byl patrný i při sklizni brambor.

Údaje z povodí Moravy VI - XI 1971

jev	% dlouhodobého měs. průměru (1931 - 1960)					
	VI	VII	VIII	IX	X	XI
srážky S	124,1	39,8	64,4	83,1	36,7	95,3
teploty T	93,8	103,6	114,5	86,1	91,3	88,8
průtoky Q	142,2	101,2	64,9	68,9	73,8	64,0

Uvedené suché období zasáhlo v podstatě celé území ČSSR, i když ne se stejnou intenzitou a dobou trvání. Dá se říci, že v povodí Moravy byl jeho důsledek nejvýraznější.

V některém z dalších čísel VTEI bude uveřejněn příspěvek, který se bude zabývat probíhajícími suchými obdobími z hlediska celé republiky.

CELOŠTÁTNY SEMINÁR "OCHRANA VŮD PŘED ZNEČIŠTENÍM
V POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBE"

Slovenská vedecko-technická vodohospodárska spoločnosť, sekcia vodného hospodárstva a Česká vedecko-technická vodohospodárska spoločnosť, odborná skupina pre hospodárenie s vodou a pre čistotu vôd usporiadajú celoštátny seminár o problematike znečisťovania vôd v poľnohospodárstve.

Seminár sa uskutoční v septembri 1972 v Bratislave. Podľa návrhu programu bude Seminár prebiehať dva dni. Prednášky sú rozdelené do troch skupín. V prvej skupine budú prednášky týkajúce sa rozvoja koncepcie v rastlinnej a živočíšnej výrobe s ohľadom na vodné hospodárstvo. Do druhej skupiny budú zaradené prednášky týkajúce sa problematiky znečisťovania vôd v živočíšnej výrobe a do tretej skupiny budú zaradené prednášky s problematikou znečisťovania vôd v rastlinnej výrobe. Cieľom seminára je vymeniť si názory a skúsenosti pri hľadaní foriem a metód spoločného postupu v zabezpečovaní racionalizácie, efektívnosti a riešenie nedostatkov v celom komplexe hospodárenia s vodou a zvlášť na úseku znečisťovania vôd.

Do programu seminára sú zaradené prednášky o výsledkoch z prieskumu a výskumu o výsledkoch overovanej technológie čistenia odpadových vôd.

Prihlášky na seminár prijíma Slovenská vedeckotechnická vodohospodárska spoločnosť, sekcia vodného hospodárstva, Bratislava, Štefanikova ul.

Inž. J. Hethárši

odpadní vody

Č 3

ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD V ZASTÁVCE U BRNA

J. Linduška, OVHS Brno - venkov

Čistírna odpadních vod v Zastávce u Brna byla vybudována investorem Rosické uhelné doly, n.p. pro čištění odpadních vod z budovy ředitelství RUD, internátu, základní odborné školy a nového sídliště pro zaměstnance RUD. Pořizovací hodnota čistírny byla v době uvedení do provozu, tj. v r. 1953, 460 963,- Kčs.

Popis jednotlivých částí čistírny:

Lapač písku	šterbinový s podélnou šterbinou, délka 1,5 m
Česle	šířka 0,50 m, mezery 32 mm
Šterbinové nádrže	2 kruhové, \varnothing 4,90 m, vyhnívací prostor 101 m ³
Biologické rychlofiltry	2, \varnothing 3,65 m, výška náplně 1,90 m
Dosazovací nádrž	tvár jehlanu, šířka 4 m, účinný obsah 32 m ³ , doba zdržení 1,5 hod.
Kalová pole	4, šířka jednoho pole 3 m, délka 4,5 m
Čerpárna	3 čerpadla horizontální NZ-3-165 - FE, Q = 300 l/s, H = 7 m; 2 čerpadla slouží pro čerpání vody na biologické filtry, 1 čerpadlo pro čerpání vyhnílého kalu na kalová pole.

Odpadní vody jsou do čistírny přiváděny betonovým potrubím \varnothing 60 cm o spádu 4 ‰. Procházejí šachtou s dešťovým přepadem, odtud potrubím \varnothing 30 cm do lapače písku. Z lapače písku projde voda kameninovým potrubím \varnothing 30 cm do otevřeného žlabu s česly, za nimiž se rozdělí do dvou přívodních žlabů šterbinových nádrží. Z nich odtéká mechanicky přečištěná voda do čerpací jímky pod strojovnou, odtud je konstantní množství 5 l/s čerpáno na biologické filtry. Hladina vody v čerpací jínce reguluje pomocí plovákového ventilu množství cirkulované vody vrácené z dosazovací nádrže na biologické filtry. Čerpá se jedním čerpadlem, další čerpadlo je

instalováno jako rezerva. Z filtrů je voda svedena do sběrných jímek a odtud potrubím do dosazovací nádrže. V dosazovací nádrži vyčištěná voda přepadá z hladiny do obvedového sběrného žlabu a odtéká do rozdělovací jímky, odtud odtéká buď do odpadní jímky, nebo pomocí plovákového uzávěru cirkuluje do čerpací jímky. Usazený kal ze dna dosazovací nádrže je přetlakem hladiny 0,65 m odváděn potrubím do jímky na vrácené kaly a odtud potrubím před česla. Množství tohoto vráceného kalu je regulováno ručně šoupátkem na potrubí. Vyhnílé kaly ze šterbinových nádrží jsou pomocí ručně ovládaných šoupátek vypouštěny přetlakem hladiny do kalové čerpací jímky a odtud se čerpají na kalová pole.

Čistírna byla dimenzována pro 1 000 obyvatel při uvažované potřebě vody 100 l/os/den, tedy na celodenní průměrný přítok splašků $Q_{24} = 100 \text{ m}^3/\text{den} = 1,16 \text{ l/s}$, denní hodinový přítok $Q_{\text{max}} = 2,78 \text{ l/s}$, pro nárazový přítok bylo uvažováno s množstvím 15 l/s, což je množství, které projde přepadem umístěným před čistírnou. Vzhledem k tomu, že původně uvažovaná potřeba vody 100 l/os/den je podle skutečnosti i podle dnešních hledisek malá, je čistírna v současné době přetížena. Průměrný přítok splašků v roce 1970 byl 1,79 l/s, tzn., že proti výpočtu je čistírna vytížena na 154 %.

V roce 1970 byla BSK₅ surové odpadní vody průměrně 547 mg O₂/l a vyčištěné odpadní vody 24,3 mg O₂/l. Účinnost čistírny dle BSK₅ byla tedy v celoročním průměru 95,56 %, přičemž účinnost mechanické části byla 83 %, čistící efekt podle usaditelných látek je 100 %.

V roce 1970 byly provozní náklady 70 tis. Kčs a skládaly se z následujících položek.

Přímý materiál	2 000 Kčs
Elektrická energie	2 000 Kčs
Přímé mzdy	31 000 Kčs
Odpisy ze základních prostředků	10 000 Kčs
z toho: stavební ZP	9 600 Kčs
strojní ZP	400 Kčs
Náklady na běžnou údržbu a běžné opravy	1 000 Kčs
Ostatní přímé náklady	7 000 Kčs
Výrobní režie	3 000 Kčs
Správní režie	14 000 Kčs

Náklady na 1 m³ vyčištěné odpadní vody byly v roce 1970 1,23 Kčs, náklady na 1 kg odbouraného BSK₅ 2,36 Kčs.

Náhrady za vypouštění odpadních vod se neplatí vzhledem k dobrému čistícímu efektu čistírny. Tržby za kal nejsou žádné, většinu vysušeného kalu odebírají na své zahrádky místní obyvatelé, což je možné vzhledem k malému množství kalu - asi 120 m³/rok. Kal je zahrádkářům přenecháván zdarma.

Čistírna byla původně bez sociálního zařízení, které bylo dodatečně vybudováno přístavbou čerpárny v r. 1957. V roce 1963 bylo sociální zařízení zvětšeno další přístavbou.

Mimo dvě uvedené přístavby čerpací stanice nebyly na čistírně provedeny stavební změny. Čistírnu nelze rozšířit hlavně pro prostorové omezení a nebylo by to možné také z důvodu její polohy vůči větší části Zastávky.

Čistírna je obsluhována v jedné směně jedním pracovníkem, ve dnech pracovního klidu nejvýše 4 hodiny. Tento pracovník zároveň provádí údržbu štěrbínové nádrže ŠN 8, která je umístěna v jiné části Zastávky.

V roce 1965 byl na čistírně umístěn diskový biologický filtr jako prototypové zařízení v rámci státního úkolu S - O - 8 - 52. Gestorem úkolu byl HDP Praha, pobočka Brno a na realizaci úkolu spolupracovali KVRIS Brno, Královopolská strojírna Brno a OVHS Brno - venkov.

Diskový biologický filtr se skládá z ocelové nádrže o rozměrech 375/95/80 cm, která je podélně rozdělena na dvě stejné vany. Napříč nádrže jsou uloženy dva hřídele a na každém z nich jsou upevněny 2 bubny disků. Jeden buben se skládá z 20 disků Ø 150 cm, tl. 4 mm, upevněných na hřídeli v osové vzdálenosti 23 mm od sebe. Disky jsou zhotoveny z novodurových desek. K pohonu disků slouží elektromotor s variátorem. Hřídel se pomalu otáčí (2 - 6 ot./min.), přičemž disky se otáčejí v odpadní vodě, která protéká nádrží. Na povrchu disků se vytváří biologický povlak, který se střídavě ponořuje do vody a prochází vzduchem. Kapacita filtru je údajně 1,5 l/s.

Diskový filtr byl uveden do provozu 6. dubna 1965. Na filtr byla přiváděna mechanicky vyčištěná voda ze štěrbínových nádrží v množství 0,5 l/s při 2 ot./min. Po zapracování byl přítok odpadní vody postupně zvyšován až na 2 l/s při

6,3 ot./min. Průměrný čistící efekt podle BSK₅ byl 64,92 % u rozborů prováděných HDP Brno a 40,3 % podle rozborů prováděných laboratoří ÚKČ v Modřicích. Rozdíl mezi oběma výslednými efekty byl způsoben hlavně tím, že HDP prováděl rozboru ze vzorků odsazených 2,5 hod.

V říjnu 1965 se začaly protáčet některé disky na hřídeli. Zjistilo se, že způsob osazení disků, tj. pouhé navlečení na hřídeli, se neosvědčil. Disky by bylo nutno osadit na drážku a zajistit klínkem. V listopadu bylo zařízení vyřazeno z provozu. Protože OVHS Brno - venkov nemohla rekonstrukci filtrů provést a jiný podnik zakázku nepřijal (včetně KSB Brno), je diskový filtr stále mimo provoz.

TŘETÍ STUPEŇ ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD

KV pro vodní hospodářství ČVTS Středočeského kraje zařadil do plánu odborných akcí na rok 1972 konferenci pod názvem: "Třetí stupeň čištění odpadních vod."

Na konferenci budou účastníci přednášejícími specialisty komplexně seznámeni s touto problematikou. V programu jsou zařazeny přednášky o eutrofizaci vody, moderních způsobech koagulace, biochemických přeměnách látek, rychlofiltraci, sorpci, aplikaci aktivního uhlí, odstraňování dusíkatých látek z vody, využití stabilizačních nádrží apod.

Tato akce bude uspořádána ve spolupráci KV ČVTS pro vodní hospodářství s Domem techniky Praha jako krajský aktiv 7. června 1972 v Grégrově sále Obecního domu v Praze 1, nám. Republiky 5.

Přihlášky a další informace o této akci je možné získat u inž. L. Kopalové, Dům techniky Praha, Gorkého náměstí 23, Praha 1, tel. 2114, linka 679.

zásobování vodou

ŽELIVKA A PRAŽSKÉ VODÁRNY

Inž. L. Vácha, Pražské vodárny

O Vodním díle Želivka jako celku bylo již hodně řečeno i napsáno. Vodohospodářská veřejnost je dostatečně informována o základních parametrech tohoto výjimečného díla, a proto snad bude účelnější zde uvést jen několik stručných připomínek z hlediska provozovatele vodárenské části. Nepíší budoucího provozovatele, protože Pražské vodárny jsou již ve stadiu postupného přejímacího řízení a kromě toho celá řada jejich pracovníků se zúčastňovala od zrodu této akce řešení všech problémů v dobré spolupráci s investorem - podnikem Vodohospodářský rozvoj a výstavba.

Zásobování pitnou vodou v hlavním městě Praze v suchém roce 1971 i na začátku letošního roku proběhlo bez jakéhokoliv narušení. Pro Pražské vodárny to nebyla snadná záležitost, když dokončení prací a hlavně přivedení vody ze Želivky muselo být téměř o jeden a půl roku ze známých důvodů oddáleno. Situace byla tak vážná, že již v roce 1970 byl připraven a v orgánech NVP projednán celý systém omezujících opatření v dodávce vody. Nebylo třeba k němu přikročit díky novému infiltračnímu zařízení v Sojovicích u Káraného a rychlému zavedení intenzifikace úpravy vody v Podolí s využitím přídatného koagulantu PAA. Ale i tak jsme měli v tomto napjatém období celou řadu momentů, kdy i menší havárie na našem zařízení ohrožovaly plynulé zásobování spotřebitelů. Podařilo se je zvládnout často na poslední chvíli jen proto, že převážná část našich provozních pracovníků vždy, když byla potřeba nejnaléhavější, projevila svoje úsilí a iniciativu, často bez ohledu na pracovní dobu a osobní

pohodlí. Připomínám to hlavně proto, abych se tímto způsobem také pokusil zdůraznit, co pro hlavní město Prahu znamená včasné dokončení Vodního díla Želivka.

Další práce provozního charakteru jsou již radostnější, i když složité a často spojené s velkými nesázemi. Je to především uvedení a zajištění provozu vodárenské části Želivka a v Praze problémy s rozvedením vody novým systémem. Na Želivce se vytváří nový kádr pracovníků Pražských vodáren. Má se čile k světu, i když se nám zde nepodařilo prosadit organizovaný nábor. Bude jistě nějakou dobu trvat, než se tento nový kolektiv doplní a upevní, ale máme v našem podniku odborné zázemí pro proškolení nových pracovníků i k zajištění výpomoci v naléhavých případech. To jsou ale už ty méně zajímavé a atraktivní věci pro veřejnost, právě tak jako přechod na nový systém rozvodu vody ve městě. Již několik let tuto záležitost připravujeme a podstatná část našich nákladných investičních akcí k tomuto cíli také směřovala. Základní snahou bylo doposud přivést káranskou i podolskou vodu přibližně do středu města - na Floru - a po jejím smíšení ji paprskovitě rozvést až na okraje Prahy. Asi polovinu gravitací a druhou část i několikerym přečerpáním. Voda ze Želivky bude přitékat padesátikilometrovým štolovým přiváděčem gravitací až do vodojemu v Jesenicích u Prahy a odtud na obě strany obchvatem po obvodu města převážně gravitací. Pro tuto operaci máme zpracován detailní harmonogram a v optimálním případě ji provedeme během tří týdnů po přivedení vody ze Želivky. Protože v mnoha případech poteče voda proti dnešku obráceným směrem, budeme muset spolu s hygieniky sledovat průběžně její kvalitu. Další starostí bude, aby v žádném případě nedošlo k narušení plynulé dodávky a v neposlední řadě nesmíme připustit nekontrolované zvýšení tlaků ani výskyt rázů, protože se vesměs jedná o potrubí velkých profilů a každá destrukce by celou akci velmi zkomplikovala. Tento nový systém rozvodů bude po zavedení znamenat celkové zjednodušení v dopravě vody do jednotlivých lokalit, zvýšení bezpečnosti zásobování vodou pro případy havárií a maximální úsporu vztahné spotřeby elektrické energie.

Úprava vody na Želivce přispěje také alespoň přechodně k snížení potřeb chemikálií. Je to důležité nejen z hlediska

ekonomického, ale zejména proto, že v přítomné době jsou dodavatelé chemikálií pro vodárenské účely na hranici svých možností. Zajišťování potřebného množství chemikálií pro úpravu vody v Podolí nebylo jednoduché a připravilo nám mnoho horkých chvil. Vodárna dnes musí pracovat na maximální výkon při neúměrně zhoršené kvalitě surové vody ve Vltavě v důsledku dlouhotrvajícího sucha a nízkých vodních stavů.

K podstatnému provoznímu zlepšení dojde rovněž zavedením nového velkokapacitního vodojemu v Jesenicích. Jeho polovina, která byla zatím postavena na akumulaci 100 000 m³ vody ze Želivky, zvýší kapacitu dosavadních vodojemů téměř o 50 % a Pražské vodárny tím získají rezervu pro krytí výkyvů ve spotřebě i pro mimořádné situace, o které v Praze není nouze v souvislosti s výstavbou Metra a přestavbou základní komunikační sítě.

Není dobře možné tímto heslovitým způsobem uvést všechno, čím ovlivní voda ze Želivky provoz Pražských vodáren. Podstatná je i ta skutečnost, že konečně bude možno přikročit k provedení mnoha prací údržbářského i investičního charakteru, zvláště v úpravách vody. Již několik let jsme si nemohli dovolit žádnou delší výlukou v provozu, aniž bychom ohrozili zásobování města. Teprve po zaběhnutí provozu Želivky bude možno dokončit automatiku dvou zbývajících přečerpávacích stanic na násoskovém řadu káranského vodovodu a dokončit zařízení na výtlačných řadech do Prahy. V Podolí čeká na naléhavou rekonstrukci především stará nízkotlaká i vysokotlaká strojovna a všechny čističe. Již dnes je jejich provoz nespolehlivý a riskantní. Pouze soustavná péče našich pracovníků udržuje jejich plynulý výkon.

Ve druhé polovině letošního roku budeme v časové návaznosti uvádět do provozu nákladné zařízení na fluoridaci pitné vody ve všech našich zdrojích.

Částečného a přechodného snížení výroby v Podolí bude využito také k tomu, aby se i zde zlepšila kvalita výsledné vody použitím ozonizace v procesu úpravy. Po přípravě a zkouškách dojde k realizaci v příští pětiletce.

Ale to už bude v době, kdy začne výstavba druhé části úpravny vody na Želivce. Ta bude dodávat další tři tisíce litrů za vteřinu v roce 1980, aby hlavní město naší socialistické republiky mělo stále dostatek dobré pitné vody.

ODSTRANOVANIE NÁSLEDKOV NEDOSTATKU VODY VO VÝCHODOSLOVENSKOM KRAJI

Inž. J. Tutko, Východoslovenské vodárne a kanalizácie, Košice

Činnosť človeka je nevyhnutne spojená s vodou. Dôležitosť tejto sa prejavuje najmä pri jej nedostatku. Množstvo vody, ktoré človek potrebuje na deň sa mení v širokom rozpätí od 1 až 2 l/obyv/deň ako minima pre život, do 700 až 1500 l/obyv/deň pri zabezpečení maximálneho komfortu.

V súčasnosti je z 1,2 mil. obyvateľov Východoslovenského kraja zásobovaných 38,0 % vodou z verejných vodovodov spravovaných Východoslovenskými vodárňami a kanalizáciami. Spotreba pitnej vody na osobu/deň včítane dodávky vody pre priemysel je v celokrajskom priemere 264 l. Dodávka pitnej vody bola v roku 1970 45,8 mil. m³, čím sú dnešné zdroje využívané v priemere na 77,8 %, pričom hlavné zdroje pre niektoré okresné mestá sú využívané na 100 % alebo už vôbec nestačia kryť spotrebu.

Dnešný stav zásobovania vo Východoslovenskom kraji je možné považovať vo väčšine spotrebísk za nepriaznivý. Nízke zrážky spôsobili zníženie výdatnosti vodných zdrojov v celokrajskom merítku o 35 až 40 %. Tento pokles ako i nesplnenie investičnej výstavby a s tým súvisiace opozdené uvádzanie nových kapacít do prevádzky, výstavba nových sídlisk, rast špe-

cifrickej spotreby vody na osobu, plytvanie vodou, to sú činitelia, ktorí podstatne ovplyvnili zásobovanie vodou hlavne v krajskom sídle v Košiciach, potom v okresných mestách Poprad, Spiš. Nová Ves, Svidník, St. Lubovňa a v niektorých ďalších mestách, ako v Levoči, Svite a ďalších.

Vzniklú nepriaznivú situáciu vodohospodári východného Slovenska riešia viacerými opatreniami. Pri uskutočňovaní všetkých opatrení sa počítá s iniciatívou pracujúcich, ktorí v minulom roku sa plne osvedčili.

Vo všetkých spotrebiskách, kde bol pociťovaný nedostatok vody je zavedená distribúcia vody, čím sa dosiahlo to, že do každej oblasti spotrebiska je v priebehu dňa privedená voda. Distribúcia vody sa prevádza podľa predom vypracovaných a NV schválených distribučných plánov. K distribúcií vody bolo prikrčené bez ohľadu na to, že týmto opatrením dochádza k značnému zvýšeniu poruchovosti v sieti, následkom kolísania tlakov. To si vyžiadalo zvýšenie počtu porúchových čiat s pridelenými potrebnými mechanizmami, ako i väčšie zameranie sa pracovníkov okresných závodov na vyhľadávanie porúch pravidelnou kontrolou stavu sieti, denným i nočným odpočúvaním pomocou odpočúvacích prístrojov.

Ďalším opatrením ku ktorému bolo treba pristúpiť sú kontroly stavu domových inštalácií. Do týchto boli zainteresovaní nielen vlastníci ako bytový podnik a stavebné bytové družstvá, ale i samotní pracovníci okresných závodov, a to prevádzkaním kontrol vo verejných budovách (školy, reštaurácie, podniky).

Povinnosť prevedenia opráv domových inštalácií je viazaná pokutou podľa vyhlášok vydaných NV, tak napr. v krajskom sídle v Košiciach až do výšky 500,- Kčs. Za účelom prednostného zásobovania vodou obyvateľstva pristúpilo sa k obmedzovaniu alebo k úplnému odstavovaniu dodávky vody pre tie priemyselné podniky, kde je možnosť zásobovania vodou z vlastných zdrojov, alebo kde technológia výroby nie je náročná na kvalitu vody. K tomuto opatreniu sa pristúpilo nehľadiac na zníženie priemernej fakturačnej ceny za 1 m³ dodanej vody, čo pri plnení predpísaných úloh podniku štátnym plánom je dôležitým faktorom.

Okrem týchto preventívnych opatrení, účelom ktorých je hospodárne rozdeliť vodu každému spotrebiteľovi, pristúpili sme k uvádzaniu do prevádzok alebo ponechaniu v prevádzke starých, menej vhodných vodných zdrojov, ktoré v súvislosti s vybudovaním nových veľkých kapacít boli opustené. (St. Lubovňa, Vranov, Rožňava apod.) Hydrogeologickým prieskumom boli vyhľadávané doplnkové zdroje podzemnej vody, ktoré už boli alebo budú uvádzané do prevádzky (Košice, Svidník, Poprad apod.) Tam, kde nie je k dispozícii podzemná voda, pristúpilo sa k provizórnemu využívaniu povrchových zdrojov ich úpravou balenými monoblokovými úpravňami vôd, prípadne PÚV (Vyšné Ružbachy, Bardejov, Sp. Nová Ves apod.) Pre zlepšenie zásobovania vodou krajského mesta Košice bola uvedená do provizórnej prevádzky časť úpravne vody v Bukovci na kapacitu 150 l/s. Tento výkon je značne závislý od prietokov v povrchovom zdroji, ktorý v terajších podmienkach dáva na využitie maximálne 30 l/s.

Uvedené niektoré opatrenia v zásobovaní vodou v rámci Východoslovenského kraja, pri značne znížených výdatnostiach vodných zdrojov, spôsobených „suchým“ minulým rokom sú len časťou toho, čo v každodennej práci konajú pracovníci podniku.

Jestvujúce pomery len potvrdzujú, že s rovnakou vážnosťou ako sa rieši bytová otázka je potrebné riešiť súčasne zásobovanie vodou budovaním nových kapacít. K tomu ovšem vodohospodári potrebujú finančné prostriedky a najmä stavebné kapacity.

souborné informace

K ROZVOJI INICIATIVY PRACUJÍCÍCH K VIII. VŠEOBDOBOROVÉMU SJEZDU VE VODOHOSPODÁŘSKÝCH ORGANIZACÍCH

Dr. J. Rolc, MLVH Praha

V 3. čísle VTEI z tohoto roku byl uveřejněn vzorový závazek podniku Povodí Ohře s výzvou ostatním podnikům ministerstva lesního a vodního hospodářství v oboru vodního hospodářství k převzetí vyšších úkolů plánu r. 1972 a k vzájemnému soutěžení na počest VIII. všeooborového sjezdu a k 55. výročí VŘSR.

Po vzoru tohoto závazku se k výzvě připojily již další dva podniky povodí, a to:

Povodí Moravy v Brně a
Povodí Vltavy v Praze.

Pracující Povodí Moravy, nositelé titulu "Kolektiv 25. výročí osvobození Československa sovětskou armádou" po rozvoji iniciativy pracujících v prvním roce páté pětiletky, přistoupili v prosinci, v době konání výročních členských schůzí ROH, k zajišťování překročení úkolů, daných v roce 1972. Tato iniciativa pracujících byla konkretizována v souhrnných závazcích závodů Horní Morava v Olomouci, Střední Morava v Uherském Hradišti a Dyje v Brně. K těmto závazkům se připojili i pracovníci podnikového ředitelství.

Tyto závazky pak byly 8. února vyhlášeny jako celopodnikový závazek s tímto zaměřením a společenskou hodnotou:

1. Sdružené závazky	Kčs	234 740,-
2. Závazky k převzetí vyšších úkolů plánu roku 1972	Kčs	903 000,-

3. Závazky na uplatňování pokrokových metod práce, odstraňování neproduktivních a zbytečných prací, zvyšování hospodárnosti, zvyšování úrovně řízení apod.	Kčs	1 850 665,-
4. Závazky na pomoc národním výborům	Kčs	264 400,-
5. Péče o pracující Závazky na zlepšování pracovních podmínek a pracovního prostředí	Kčs	26 600,-
6. Závazky v oblasti ideologicko-odborně výchovné		
7. Národní směna (není začleněno do položky : 2 nebo 3)	Kčs	20 300,-
Společenská hodnota závazku celkem	Kčs	3 299 705,-

Sdružený závazek uzavírá závod Brno s Českým rybářským svazem v Brně na opravu jezových objektů. Obsahem závazku je zajistit realizaci oprav 4 jezových objektů na řece Jevišovce, Oslavě a Rokytné. Podnik povodí zajistí technické vedení, uhradí materiál, dopravu a mechanismy. Čs. rybářský svaz zajistí z řad svých členů manuální práce.

Další významné závazky jsou v oblasti zabezpečení dodávky vody, kde si podnik dílí realizací dlouhodobého racionalizačního opatření zvyšuje plán odběru povrchové vody o 1 663 tis. m³ v částce 765 tis. Kčs. Dále pak převzetí dvou opuštěných vodohospodářských děl mimo plán. Dělníci provozu zajistí nad rámec drobné údržby i preventivní opravné práce na tocích a objektech v celkové hodnotě minimálně 500 tis. Kčs. Aby tento závazek mohl být splněn zajistí provozní techničtí pracovníci potřebnou přípravu včetně materiálního zajištění a využití fondu pracovní doby. Pro úsporu materiálu a nákladů vyzíská podnik z probírky dřevin palivové dříví pro vytápění provozních budov. Pro opravné práce na akcích bude získán šetřek z místních zdrojů.

Na stavbách SMČ bude zajištěno dosažení úspory v obrátkovosti řeziva. Na úseku mechanizace budou provedeny v zimním období potřebné střední opravy těžkých mechanismů do 15. 3. 1972. Dobrou organizací práce zvýší využití plánovaného pracovního fondu těžké mechanizace nejméně o 3 %. V letním období pak využijí těchto mechanismů v prodloužených směnách.

V rámci péče o neupravené toky pracovníci provozu:

vysází 11 000 ks stromků,
ve vegetačním období vysekají nad plán 12 ha nepronajatých
břehů s divokým porostem na Dyji, Svratce a Jihlavě.

Kromě těchto namátkou vybraných závazků obsahuje celo-
podnikový závazek další závazky z oblasti stavebně-montáž-
ních prací, úspor materiálu, zavedení akordní mzdy, sběru
surovin apod.

V závazcích na pomoc národním výborům provede podnik
strojní práce včetně technické pomoci při budování kanali-
zace v obci Cholina v okrese Olomouc.

V péči o pracující jsou závazky zaměřeny na zlepšení
pracovních podmínek a pracovního prostředí.

V závazku není opomenuta ani ideologicko-odborná výchova,
včetně rozvinutí BSP, za lepší kvalitu provedených prací a
rozvinutí vnitropodnikové soutěže.

Rovněž podnik pro provoz a využití vodních toků Povodí
Vltavy v Praze vyhlásil 25. února 1972 podnikový socialis-
tický závazek k VIII. všeodborovému sjezdu a k 55. výročí
VŘSR. Závazek je především zaměřen na hlavní úkoly a pro-
blémy podniku při zabezpečení plánovaných úkolů 1972, k za-
jištění celospolečenských priorit (palivoenergetická zá-
kladna, bytová výstavba, pomoc národním výborům) na podporu
dalšího rozvoje iniciativy pracujících v rámci rozvoje vni-
tropodnikové socialistické soutěže, hnutí Brigád socialis-
tické práce. Jeho cílem je soustředění úsilí o rozvoj cíle-
vědomé výchovy socialistického člověka.

Dílejší závazky směřují především k upevnění technologické
i pracovní kázně, k odstraňování nedostatků a k zvýšenému a
účelnému odhalování rezerv, jak ve výkonech, tak i ve spo-
třebě finančních a materiálních prostředků při zajišťování
hospodářských úkolů.

Náplň celopodnikového závazku má tyto oddíly:

1. Sdružené závazky podniků	Kčs	430 000,-
2. Závazky k převzetí vyšších úkolů plánu roku 1972	Kčs	2 279 000,-

3. Závazky k zajištění plnění hospodářských úkolů r. 1972 především po kvalitativní strán- ce uplatňováním socialistické racionalizace a celkovým zlepše- ním efektivnosti hospodaření a vytvářením hodnot navíc a zvýše- ným využíváním zákl. prostředků	Kčs	780 000,-
4. Závazky na pomoc národním výborům	Kčs	178 000,-
5. Činnost ideologická a odbor- ně výchovná		
Celková hodnota závazku tedy je	Kčs	3 667 000,-

Ve sdruženém závazku Povodí Vltavy s podnikovým ředitel-
stvem ČSPLO, závodem vnitrostátní plavby a Státní plavební
správy Praha ke zlepšení situace v zásobování hlavního měs-
ta Prahy substráty (uhlí, stavební materiál pro výstavbu
Metra) se uvedené podniky zavázaly dodržováním přesných pod-
mínek závazného technického režimu zajistit možnost plavby
v I. čtvrtletí 1972 na úseku mezinárodní plavební cesty
Střekov - Mělník a tím umožnit zvýšení přepravy. Předpoklá-
daný finanční efekt se hodnotí 430 tis. Kčs.

V úzké spolupráci s vodohospodářskými velkoodběrateli za-
jistí podnik potřebná organizačně - metodická opatření ke
zvýšení plánu dodávky povrchové vody v celkové výši 3 650
tis. m³ vody v hodnotě 1 679 tis. Kčs. Stavebně - montážní
složka se zavázala především zlepšením kvality, zvýšenou
efektivností hospodaření, lepším využitím mechanismů vytvo-
řit hodnotu prací nad plán o 600 tis. Kčs.

Dále se pracující dispečinku zavázali, že budou hospoda-
ření v nádržích Vltavské kaskády řídit tak, aby bylo umož-
něno zvýšit objem akumulované vody a tím zvýšit výrobu elek-
trické energie v zimním období o asi 1,39 mil. kWh, což při
ceně 0,36 Kčs/kWh (cena neplánovaného odběru ve špičce) před-
stavuje hodnotu 500 000,- Kčs. Další závazky směřují k bez-
poruchové plavební cestě v dalších letech 5LP.

Na úseku spolupráce s národními výbory odpracují zaměst-
nanci v krátkodobých směnách 7 800 hodin pro zlepšení ži-
votního prostředí, pomoc bytové výstavbě a zemědělství.

V oblasti ideologické a odborně výchovné práce s cílem výchovy ve smyslu XIV. sjezdu KSČ budou vedení podniku, funkcionáři KSČ i ROH

- a) rozvíjet vnitropodnikovou socialistickou soutěž,
- b) pečovat o rozvíjení podmínek pro činnost BSP,
- c) zajišťovat podmínky pro zvýšení efektivnosti politického i odborného školení ve směru péče o kádrové rezervy,
- d) zvyšovat účinnost pracovních výrobních porad jak pro účel informovanosti pracovníků, tak především pro docílení většího podílu účasti všech pracujících na řízení,
- e) odstraňovat formální přístupy k zlepšovatelskému hnutí a věnovat větší pozornost popularizaci výsledků tohoto hnutí.

Z obou závazků je zřejmé, že socialistické soutěžení se stalo nedílnou součástí metody zainteresovanosti pracujících na plnění a překračování plánovaných úkolů v roce 1972, který je rozhodujícím rokem tohoto 5LP.

Vzorový závazek Povodí Ohře určil směry a cíle zaměření soc. soutěže, jak ukazují další dva celopodnikové závazky. Je však třeba, aby i ostatní podniky vodního hospodářství věnovaly zvýšenou pozornost rozvoji iniciativy pracujících, aby nebyl opomenut ani jeden dobrý námět a byla podpořena snaha pracujících přispět našemu národnímu hospodářství více, než ukládá povinnost.

Toto tvořivé prostředí na podnicích vyvolá jistě řadu dalších závazků a podnětů, a tak budou naplněny téze únoro- vého zasedání ÚV KSČ k ekonomickým otázkám v oblasti rozvoje soc. soutěže za splnění plánu a její orientace na kvalitativní ukazatele.

Bylo by vhodné, aby závazky k VIII. všeodborovému sjezdu byly uzavřeny na všech podnicích pokud možno brzy, aby po provedené veřejné prověrce mohly být hlášeny sjezdu úspěšné výsledky.

TÉMATICKÉ ÚLOHY ORGANIZÁCIÍ VODNÉHO HOSPODÁŘSTVA

NA ROK 1972

V rámci plánovitého a cíleavedomého usměrňování tvorčej činnosti vynálezcov, zlepšovatelů a širokej technickej veřejnosti, vyhlásili vodohospodárske organizácie pre rok 1972 tieto tématické úlohy:

Hydrometeorologický ústav, Jeseniova ul., Bratislava-Koliba

- TÚ 1/72 : Bezdrôtový prenos údajov vodného stavu z limni - grafu na Hrone v B. Bystrici do hydrologického strediska v B. Bystrici (nová budova).
Lehota: 1. 10. 1972 Odmena 5 000,- až 10.000,-
- TÚ 2/72 : Diaľkový prenos údajov vodného stavu po kábli
Lehota: 1. 10. 1972 Odmena 1 000,- až 2 000,-
- TÚ 3/72 : Univerzálny vrták na ľad
Lehota: 1. 3. 1972 Odmena: 300,- až 500,-
- TÚ 4/72 : Rýchlosť vetra - diaľkový prenos
Lehota: 30. 10. 1972 Odmena: 2 500,-
- TÚ 5/72 : Adaptácia blanových hygrografov na vlasové
Lehota: 30. 11. 1972 Odmena: 1 500,-
- TÚ 6/72 : Skvalitnenie ciachovania hygrografov a vlasových vlhkomerov
Lehota: 31. 10. 1972 Odmena: 1 500,-
- TÚ 7/72 : Zamedzenie tvorby námrazy na hlavici anemografov
Lehota: 30. 11. 1972 Odmena: 2 000,- až 4 000,-
- TÚ 8/72 : Automatický spínač pre príjem faksimile podľa programu vysielania
Lehota: 30. 11. 1972 Odmena: 1 000,- až 2 000,-
- TÚ 9/72 : Interná doprava meteorologických správ a inf.smenového pracoviska SaLM
Lehota: 30. 11. 1972 Odmena: 1 000,- až 1 500,-
- TÚ 10/72 : Spínač pre spojenie troch a viac ďalekopisných okruhov
Lehota: 30. 11. 1972 Odmena: 1 000,- až 2 000,-

Povodie Váhu, podnik pre správu tokov, Vážska ul, Piešťany

- TÚ 1/72 : Premiestnenie dopravného pásu transportnej trasy
Lehota: 31. 10. 1972 Odmena: 5 000,-
- TÚ 2/72 : Získanie sušenej trávy z hrádzí na odpredaj
Lehota: 31. 10. 1972 Odmena: 15 000,-

Povodie Bodrogu a Hornádu, podnik pre správu tokov, Košice, Dumbierska ul.

- TÚ 1/72 : Ochrana odpadov pred snehovými závejmi a zabezpečenie odchodu jarných vôd u zaviazaných kanálov
Lehota: 28. 2. 1973 Odmena: 2 500,-

Povodie Dunaja, podnik pre správu tokov, Bratislava, Karlova Ves

- TÚ 1/72 : Prenášanie kosiacich strojov
Lehota: 31. 5. 1972 Odmena: 2 000,-
- TÚ 2/72 : Zdvihnutie plavidla MEP 120 a iných za účelom opravy
Lehota: 31. 5. 1972 Odmena: 2 500,-
- TÚ 3/72 : Zníženie hladiny hlučnosti u MEP 120 č. 1 - 9
Lehota: 30. 6. 1972 Odmena: 5 000,-

Stredoslovenské vodárne a kanalizácie, Mičinská č.1, Banská Bystrica

- TÚ 1/72 : Istenie plavákových prietokomerov pri prekročení diferenčných tlakov
Lehota: 31. 12. 1972 Odmena: 2 500,-

Východoslovenské vodárne a kanalizácie, Komenského č. 50, Košice

- TÚ 1/72 : Navrhnuť vhodný spôsob chlórovania pitnej vody na gravitačných vodovodoch o kapacite do 5 l/s
Lehota: 30. 6. 1972 Odmena: 2 500,-

Západoslovenské vodárne a kanalizácie, Drieňova 5a, Bratislava

- TÚ 1/72 : Prenosné zariadenie na mechanické otváranie a zatváranie zasúvadlových uzáverov
Lehota: do 30. 9. 72 Odmena: do 8 000,-

Stredoslovenské vodárne a kanalizácie, Na Strelnici č. 1990, Žilina

- TÚ 1/72 : Úpravňa vody Demänovská dolina - zvýšenie životnosti vysokotlak. manometrov na chlorátoroch
Lehota: 30. 8. 1972 Odmena: 2 000,-
- TÚ 2/72 : Úpravňa vody Demänovská dolina - zariadenie na dopravu filtračnej náplne pre filtre úpravne vody
Lehota: 30. 6. 1972 Odmena: 2 500,-
- TÚ 3/72 : Čerp. stanica Lipt. Hrádok - vyriešenie štartovania dieselmotora pre náhradné čerpadlo pri výseku elektrickej energie
Lehota: 30. 6. 1972 Odmena: 3 000,-
- TÚ 4/72 : Skupinový vodovod Martin - meranie vody z prameňa Lazce. Jedná sa o meranie vody na prameni a vodojemoch
Lehota: 31. 12. 1972 Odmena: 2 000,-
- TÚ 5/72 : Skupinový vodovod Martin-objekty na prameni Lazce. Jedná sa o automatizáciu vykurovania prevádzkových priestorov v záchytnom a odbernom objekte
Lehota: 30. 9. 1972 Odmena: 1 000,-

TÚ 6/72 : Čistiareň odpadových vôd Vrútky - kalové hospodárstvo. Jedná sa o rozrušovanie kalového stroju vo vyhňavacích nádržiach
Lehota: 31. 12. 1972 Odmena: 1 000,-

TÚ 7/72 : Čistiareň odpadových vôd Vrútky - kalové hospodárstvo. Jedná sa o meranie hladín kalu vo vyhňavacích nádržiach

(Pokračování na str. 244)

KOMPLEXNÍ SOCIALISTICKÁ RACIONALIZACE

GOTTWALDOV, 7. - 8. 12. 1971

Na aktivu byly projednány dosažené výsledky komplexní socialistické racionalizace ve vodním hospodářství. Účastníci vyslovili souhlas k zásadám obsaženým v základních referátech s. náměstka MLVH s. M. Boháče, s. Soustružníka, místopředsedy ÚV ČOS a v dalších vystoupeních zástupců resortů, které ve svém souhrnu představují základní pojetí KSR v odvětví vodního hospodářství obou národních republik.

Diskuse k referátům prokázala, že záměry KSR byly pochopeny tvůrčím a iniciativním způsobem. To potvrzuje mimo jiné skutečnost, že vodo hospodářské organizace zpracovaly programy KSR, zaměřené na řešení hlavních úkolů vodo hospodářských organizací 5. PLP při respektování záměrů státních programů racionalizace, které byly rozpracovány do podmínek vodního hospodářství.

Řešení KSR se dosud nestalo záležitostí všech pracovníků vodo hospodářských organizací a ze strany ZV ROH není těmto úkolům věnována vždy náležitá pozornost a péče.

Účastníci aktivu doporučují, aby základní projekty, záměry a cíle racionalizačního úsilí na úseku VT, organizací vodovodů a kanalizací a ostatních organizací odvětví, jak byly vyjádřeny v přednesených referátech a diskusích, byly

využity k zpřesnění a rozpracování hlavních směrů rozvoje KSR odvětví vodního hospodářství do r. 1975 a v dalším výhledu.

Na úseku masově organizačnické a politicko výchovné práce bude nutno využívat v maximální míře všech možností a forem při vysvětlování pojmů a zaměření KSR a konkrétních úkolů, které z její realizace vyplývají. V tomto směru musí sehrát rozhodující úlohu řídící NV, vedoucí hospodářští pracovníci a funkcionáři ROH, zejména při realizaci plánu v roce 1972 a návrhu kolektivních smluv, kde budou úkoly KSR zakotveny.

K zajištění těchto úkolů je účelné využívat i odborných akcí pořádaných vědecko-technickými společnostmi.

Účastníci aktivu doporučují, aby byl vydán Sborník souhrnných referátů, diskusních příspěvků se závěrem aktivu a usnesením, a aby MLVH ČSR po zpracování komplexního materiálu zveřejnilo hlavní směry rozvoje KSR odvětví vodního hospodářství pro období do r. 1975 a v dalším výhledu.

Redakcím odborných vodohospodářských časopisů se doporučuje věnovat problematice KSR a výměně pokrokových zkušeností zvýšenou pozornost.

Za účelem dalšího rozvoje KSR ve vodním hospodářství je nutno

- zajistit popularizaci hodnocení technicko- ekonomického efektu a mimoekonomických účinků opatření KSR ve vodohospodářských organizacích,
- zajistit ve vědecko-výzkumné základně odvětví poraden- skou a znaleckou činnost a v rámci přehodnocení její do- savažní kapacitní struktury promítnout do rozvojových a výzkumných programů požadavky na pomoc při řešení kon- krétních racionalizačních úkolů vodního hospodářství o- bou národních republik,
- u hlavních dodavatelských organizací vytvářet předpokla- dy pro dodavatelské zajišťování úkolů KSR.

Účastníci aktivu jsou rozhodnuti v max. míře přispět k realizaci úkolů KSR ve vodním hospodářství tak, jak byly

projednány na aktivu v návaznosti na usnesení ÚV KSČ a vlády a tak přispět k úspěšnému plnění závěrů XIV. sjezdu KSČ.

Každý účastník aktivu obdrží sborník asi o 180 - 200 stranách, který bude obsahovat všechny referáty, diskuse, závěry včetně usnesení.

Kdo by měl o tento sborník zájem, může si jej objednat u ZP ČVTS při OVHS Gottwaldov asi za 40,- Kčs.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

31. 7. - 5. 8. 72 Geilo (Norsko), Symposium o rozdělení srážek v horských oblastech (Symposium on distribution of precipitation in mountainous areas)
Inf.: Mr. A. Tollan, Norwegian Water Resources and Electricity Board, Box 5091, Majorstua, Oslo 3, Norway
9. - 12. 5. 72 Ottawa (Kanada), Mezinárodní symposium o technice modelování v systémech vodních zdrojů (International Symposium on modelling techniques in water resources systems)
Inf.: Dr. Asist. K. Biswas, Chairman, Organizing Committee Int. Symp. on Mod. Techn. in Water Res. Systems, Water and Renewable Resources Sector, Dept. of Fisheries and Forestry, Ottawa, Ontario, Canada
7. - 11. 8. 72 Guelph (Canada), Společné symposium o základech jevů pohybu v porovitém prostředí (Joint symposium on fundamentals of transport phenomena in porous media)
Inf.: Dr. D. E. Elrick, Department of Soil Science, University of Guelph, Guelph, Ontario, Canada
- březen, 1972 Paris-La Bourget, Druhá mezinárodní výstava "Člověk a voda" (Deuxième Exposition Internationale "L'homme et l'eau")
Inf.: Proexpo, 9, rue de la Michodière, 75 Paris 2e, France

7. - 7. 4. 1972 Coventry (Anglie), Mezinárodní symposium o tryskovém řezání (International symposium on jet cutting)
Inf.: Int. Symposium on jet cutting, B, H, R.A., Cranfield, Bedford, Engl.
17. - 26. 5. 72 Varna (Bulh.), 8. Kongres o závlahách a odvodnění (Eighth congress on irrigation and drainage)
Inf.: Bulgarian Org. Comm., VIIIth Congress I.C.I.D., ul. Levelé 16, Sofia, Bulgaria
23. - 25. 5. 72 Karlovy Vary, I. Symposium o problémech systémů vodních zdrojů (First symposium on problems of water resources systems)
Inf.: Ing. J. Milosová, Dům Techniky, ČVTS, Gorkého nám. 23, Praha 1
6. - 10. 6. 72 Paříž, Dvanácté dny hydrauliky (Douzième journées de l hydraulique)
Inf.: Société Hydrotechnique de France, 199, rue Grenelle, Paris 7e, Fr.
13. - 16. 6. 72 Uppsala, 5. Cranfieldská konference a výstava přístrojů pro měření kapalin (Fifth Cranfield fluidics conference and exhibition)
Inf.: Mr. H. S. Stephens, Secretary 5 CFC Organizing Committee, British Hydromechanics Research Association, Cranfield, Bedford, England
10. - 14. 7. 72 Vancouver, Kanada, 13. Mezinárodní konference pobřežního inženýrství (13th International conference on coastal engineering)
Inf.: Dr. Simon Ince, Chairman, Nat. Org. Comm., National Research Council, Ottawa 7, Ontario, Canada
11. - 14. 7. 72 Birmingham, Anglie, Symposium o pokrokové technice v hospodaření říčního povodí, (Symposium on advanced techniques in river basin management)
Inf.: The Secretary, The Institution of Water Engineers, 6-8 Sackville street, Piccadilly, London, W1X 1DD, England
14. - 18. 8. 72 Karlsruhe (NSR), Mezinárodní symposium o strukturálních vibracích vyvolaných prouděním (International symposium on flow induced structural vibrations)
Inf.: Prof. E. Naudascher, Institut für Hydromechanik, Universität Karlsruhe, 7500 Karlsruhe, Bundesrep. Deutschland
29. - 31. 8. 72 Novosibirsk, SSSR, Mezinárodní symposium o stratifikovaném proudění (International symposium on stratified flows)

- Inf.: Prof. O. F. Vasiliev, Chairman of the I.A.H.R. Committee on Fundamentals, Institute of Hydrodynamics, Siberian Branch of the Academy of Sciences of the USSR, Novosibirsk, 90, USSR
4. - 9. 9. 72 Tokyo, 2. Mezinárodní JSME - symposium o přístrojích pro měření kapalin a hydraulických strojích (Second international JSME symposium on fluid machinery and fluidics)
Inf.: The Organizing Committee, 2nd Int. JSME-Symposium, The Japan Society of Mechanical Engineers, Nihon Kikaku Kyokai Bldg., 1-24 Akasaka 4-chome, Minato-ku, Tokyo, 107 Japan
6. - 20. 9. 72 Alberta (Kanada), Symposium o významu ledu a sněhu v hydrologii, vlastnosti a postupy: měření a předpovědi (Symposia on the role of snow and ice in hydrology-properties and processes: measurements and predictions)
Inf.: Dr. I. C. Brown, Secrétaire, Comité National Canadien pour la Décennie Hydrologique Internationale, Département de l'Energie, des Mines et des Ressources naturelles, Edifice No. 8, Bureau G-29, 870 Avenue Carling, Ottawa 1, Ontario, Canada
19. - 22. 9. 72 Coventry, Anglie, 2. Mezinárodní konference o pohybu pevných látek v potrubí (2nd International conference on the hydraulic transport of solids in pipes Hydrotransport)
Inf.: H.S. Stephens, Hydrotransport - 2, B.H.R.A., Fluid Engineering, Cranfield, Bedford, England
25. - 27. 9. 72 Řím, 6. AIRH-Symposium sekce hydraulických strojů, zařízení a kavitace (6th IAHR. Symposium of the Section for hydraulic machinery equipment and cavitation)
Inf.: Organizing Committee, T. Leardini, Chairman, Org. Comm., 6th Symp. AIRH, C/o Ente Nazionale per l'Energie Elettrica, Via G.B. Martini 3, 00198 Roma, Italy
- říjen 1972 Lima, Peru, 5. Latinsko-americký kongres o hydraulice (Vth Latin-American Congress on Hydraulics)
(Prof. Dr. Ing. Arturo Rocha, Coordinator del V Congreso Latinoamericano de Hidráulica, Casilla Postal 682 /Laboratorio Nacional de Hidráulica), Lima, Peru

23. - 27. 10. 72 Lafayette, USA, Mezinárodní symposium o systémovém inženýrství a rozborech (International symposium on systems engineering and analysis)
Inf.: Systems Symposium, School of Civil Engineering, Purdue University, Lafayette, Indiana 47907, USA
9. - 12. 1. 73 Bangkok, Thajsko, Mezinárodní symposium o říční mechanice na Asijském institutu technologie (International Symposium on river mechanics at the Asian Institute of Technology). Souhrn o 500 slovech do 1.3.72
Inf.: Dr. Subin Pinkayan, Secretary, Int. Symp. on River Mechanics, Asian Institute of Technology, PO Box 2754, Bangkok, Thailand
9. - 18. 7. 73 Ottawa, Kanada, 23. Mezinárodní plavební kongres (XXIIIrd International Navigation Congress) Téma: Vnitrozemská plavba
1. prostředky a metody zlepšení produktivity bezpečnosti a provozu, včetně používání elektroniky
2. vnitrozemské přístavy, jejich význam pro zprůmyslnění oblastí, zásady jejich plánování a vybavení, organizace výstavby a provozu
3. plánování vodních cest pro účely energetiky a plavby
4. předpovědi říčních odtoků, s ohledem na vysoké a nízké vodní stavy
5. úprava vodních toků pro rekreaci a zachování životního prostředí
Anglické nebo francouzské příspěvky v rozsahu 20 stran s resumé do 1. 10. 1972.
Inf.: General Secretary of P.I.A.N.C., Residence Palace Quartier Jordanes (rez-de-chaussée), 155, rue de la Loi, 1040, Brussels, Belg.
- září 1973 Istanbul, Turecko, XV. IAHR-Kongres (XV th IAHR-Congress)
(Zatím bez dalších údajů)

PŘED RACIONALIZACÍ CENOVÉ SOUSTAVY V ČSSR

Dr. J. Smíšek, MLVH ČSR

Důsledky rozpadu centrálního systému řízení cen v letech 1968 - 1969 jsou známy. V řadě oborů ceníky prakticky neexistují, jejich systém je značně roztříštěný, nepřehledný a nejednotný v uvádění ceníkových náležitostí, v jejich uspořádání, číslování, publikaci apod. Vyskytují se i případy nejednotnosti cen stejných výrobků vyráběných různými výrobci. Nenasycený trh při nadměrné liberalizaci a decentralizaci cenových pravomocí při málo výrazné odpovědnosti některých pracovníků chozraščetní sféry se projevily více méně skryvanými tendencemi zvyšování cen. Cenové moratorium, které energicky zastavilo tendence ke zvyšování cenové úrovně a konkrétních cen, nemohlo se samo o sobě vyrovnat se skutečností, že stávající ceny v řadě případů nevyjadřují společensky nutné množství práce vynaložené na výrobu, že ceny přestaly podněcovat rozvoj a využití vědecko-technického pokroku, růst produktivity práce, zvyšování jakosti a celkové efektivnosti výroby.

Neutěšeným stavem na cenovém úseku se zabýval i XIV. sjezd KSČ, který uložil provést racionalizaci cenové soustavy spolu se zdokonalením plánovitého řízení národního hospodářství.

Byly hledány a jsou zvažovány různé způsoby, jak provést ozdravení stávající cenové soustavy. Jednou z možných cest je provedení jednorázové komplexní přestavby velkoobchodních cen.

Věci se zabývala v minulých dnech vláda ČSSR, která svým usnesením ze dne 3. února 1972 č. 24 vyslovila souhlas se zahájením příprav pro realizaci komplexní přestavby velkoobchodních cen s tím, že o provedení přestavby, jejím postupu, termínu a způsobu uskutečnění rozhodne federální vláda až s návrhem politicko-hospodářské směrnice a po vyhodnocení podmínek pro realizaci přestavby velkoobchodních cen.

Za tím účelem uložila vláda

- a) vypracovat a předložit ve spolupráci příslušných orgánů do konce listopadu 1972 návrh politicko - hospodářské směrnice vlády pro provedení komplexní přestavby velkoobchodních cen podle zásad blíže rozvedených v příloze k cit. vládnímu usnesení a současně s tím rozpracovat řešení důsledků přestavby velkoobchodních cen v průmyslu a stavebnictví na zemědělství, dopravu a další odvětví národního hospodářství;
- b) vyhodnotit zabezpečení podmínek pro realizaci přestavby velkoobchodních cen v jednotlivých odvětvích a řešení problematiky měnových kursů mezi členskými státy RVHP;
- c) zajistit zpracování podkladů pro přípravu politicko - hospodářské směrnice vlády;
- d) orientovat časový postup a věcnou náplň zpracování racionálních norem spotřeby materiálu, výkonových norem zásob v podnicích, zdokonalení kalkulačního systému, účetní evidence, plánování nákladů tak, aby bylo v maximální míře dosaženo souladu s potřebami jednorázové komplexní přestavby velkoobchodních cen;
- e) zajistit přípravu směrnice pro přecení základních prostředků, která bude součástí politicko-hospodářské směrnice pro provedení přestavby velkoobchodních cen.

Pro přípravu hospodářsko-politické směrnice pro přestavbu velkoobchodních cen v průmyslu a stavebnictví stanovila vláda tyto zásady:

1. racionalizované ceny mají v cílové podobě

- lépe vyjadřovat společensky nutné množství práce vynakládané na výrobu (a to při hledání možnosti jejich snižování), aby byly objektivnějším kritériem pro posuzování národohospodářské efektivity výroby, nové techniky, investiční výstavby na všech stupních řízení, a to jak v etapě tvorby plánu, tak i při jeho realizaci;
- podněcovat rozvoj a využití vědecko-technického pokroku, růst produktivity práce, zvyšování jakosti a celkové efektivity výroby;
- vytvářet objektivnější cenovou základnu pro rozvoj mezinárodních socialistických integračních procesů v rámci RVHP.

Proto stanovila vláda, že základem úrovně velkoobchodních cen budou vnitřní ekonomické podmínky v ČSSR, tj. skutečná úroveň nákladů související s optimálním využitím základních prostředků, s uplatněním progresivních norem spotřeby materiálu, výkonových norem, opírající se o progresivní technologii výroby a organizaci práce, o revizi norem režie, o vyloučení položek z nákladů, které nesouvisí s výrobním procesem (např. pokuty a penále, manka a škody a ostatní neplánovatelné výdaje z rozdělení) a o plánovaný vývoj nákladů do roku 1975.

Je jasné, že ke splnění tohoto úkolu bude třeba v dostatečném předstihu a kvalitě zabezpečit provedení hloubkové prověrky a rozberů výrobních nákladů z hlediska jejich racionality, racionalizace technicko-hospodářských norem a připravit makety ceníků a cenových podmínek.

2. Míra zisku bude stanovena jako poměr zisku k výrobním fondům (základní prostředky v pořizovací hodnotě upravované v závislosti na jejich využití a hodnota normovaných zásob) v průměru tak, aby celkový zisk za průmysl a stavebnictví kryl spolu s odpisy potřeby rozšířené reprodukce, umožňoval racionální funkci finanční a úvěrové soustavy a aby bylo omezeno přerozdělování finančních prostředků z průmyslu a stavebnictví do ostatních odvětví národního hospodářství.

3. Odvod z mezd bude do úrovně velkoobchodních cen zahrnut ve výši, jež vyplyne jako optimální z variantních počtů z hlediska ocenění výrobních činitelů a úrovně velkoobchodních cen.

4. Pro určení výše odpisů a objemu zisku bude vytvořena reálnější základna přeceněním základních prostředků na jednotnou úroveň cen, a to koeficientním způsobem.

5. Relace cen jednotlivých výrobků budou stanoveny tak, aby působily na strukturu výroby i spotřeby v souladu s národohospodářským plánem.

6. Úprava velkoobchodních cen v průmyslu a stavebnictví se nebude promítat do maloobchodních cen a dopravních a spojových tarifů pro obyvatelstvo.

7. Budou provedeny příslušné úpravy obytového rozpětí obchodních cen místního hospodářství a výrobních družstev a bude zvážena odůvodněnost racionalizace velkoobchodních cen také v ostatních odvětvích národního hospodářství (doprava, spoje, geologie a popř. další).

Je nesporné, že včasné a kvalitní zpracování podkladů pro přípravu politicko-hospodářské směrnice vlády si vyžádá mnoho práce a bude spojeno se značným pracovním vypětím všech pracovníků zapojených na tomto úseku, v neposlední řadě i pracovníků vodního a lesního hospodářství. Věříme, že i tentokrát pracovníci vodního a lesního hospodářství obstojí se ctí.

Dr. V. Levý, KVRIS Plzeň

Stávající interpretace směrnic č. 129/57 Ú.l. o způsobu plánování, financování, projektování a provádění vodovodních a kanalizačních přípojek, resp. jejich část, dává v současné době příčinu sporům mimo jiné též v otázce příslušnosti ke správě částí těchto přípojek. Příčiny rozporů třeba přičísti na vrub okolnosti, že uvedený předpis byl nepochybně rozvojem měst a vesnic již dávno překonán a jeho gramatický výklad vede k důsledkům, které způsobují značné těžkosti u vodohospodářských organizací, které jen se značným úsilím se mohou vypořádat s enormním rozšířením požadavků na správu t.zv. veřejných částí vodovodních a kanalizačních přípojek na sídlištích. Délka přípojek dosahuje značných dimensí. Za této situace trvají investoři sídlištní výstavby, aby vodohospodářské správy v řadě případů převzaly celé úseky vodovodních a kanalizačních přípojek až k domovním objektům. Je totiž běžné, že investor sídliště převede pozemek území sídliště do správy národního výboru a jednotlivé obytné domy jsou buďto v majetku stavebních družstev anebo jsou jim převedeny do správy bytových podniků. Tyto podniky, resp. družstva mají namnoze ve správě (užívání) jen vlastní domovní objekty, ne však pozemek při domovním objektu. Pozemkovým vlastnictvím si zde téměř nikdo neláme hlavu a jak se zdá otázka hranice nemovitosti zřejmě zajímá jen sporující se strany, t.j. investorské podniky a vodohospodářskou organizaci, která se přirozeně brání převzetí nadměrně dlouhých úseků přípojek a poukazuje na to, že směrnice č. 129/57 Ú.l. odpovídá spíše tradičnímu, nyní již opuštěnému způsobu zástavby v uličních řadách.

Domnívám se, že tento stav bylo by třeba především řešit novým moderním předpisem, obsahujícím přesnou definici vodovodní a kanalizační přípojky, a sice definici, která by

neumožňovala majiteli zásobovaného objektu měnit rozsah t. zv. veřejné a domovní části přípojek tím, že by měl nezávisle na správci veřejného vodovodu a kanalizace rozsah pozemku, na kterém je vystaven objekt. Bylo by např. vhodné stanovit délku části vodovodní přípojky, kterou by měla vodohospodářská organizace ve správě, a sice vzdálenost od hlavního vodovodního řádu, např. 5 m paušálně vždy jako zásadu, z čehož by bylo několik výjimek, např. z důvodu veřejného pořádku tak, že by ve správě vodohospodářské organizace byla vždy část přípojky vedoucí pod veř. komunikací (netýká se přípojky k uličním vpustím, které jsou součástí komunikace). Další výjimku by bylo nutno z uvedené zásady stanovit tam, kde hlavní vodovodní řád nebo stoka vede přímo připojovanou nemovitostí, takže přípojka neopouští tuto nemovitost. V tomto případě není důvodné, aby vodohospodářská organizace měla ve správě třeba jen úsek přípojky.

Protože pak řešení pomocí nového předpisu je zřejmě cesta značně dlouhá a takové řešení je prakticky v nedohlednu, nabízí se otázka, zda stávající vakuum není možno řešit vhodným výkladem, při čemž je především nutno se zabývatí pojmem použitým směrnici č. 129/57 Ú.l. a sice "hranice připojované nemovitosti". Bývá zastáván ten názor, že touto hranicí je hranice pozemkové parcely, na níž se voda přivádí. Smysl tohoto pojmu ve vyhl. 129/57 Ú.l. pochopíme, představíme-li si situaci převládajícího způsobu sídlištní zástavby v letech, kdy předpis byl koncipován: hranice připojované nemovitosti byla převážně vždy bezpečně určena a stanovena t.zv. uliční čarou, na jejímž stanovení byl eminentní zájem stavebního úřadu. Hranice poč. parcely vymezovala až kam může majitel objektu pozemek používat ke svým účelům (dvorky, zahrádky kolem jednotlivých domů). Při tom se předpokládalo, že majitel domovního objektu je buď současně majitelem nebo uživatelem pozemku, obklopujícího objekt. Výše jsem se zmínil, jaká je v podstatě manipulace s pozemky při rozsáhlé sídlištní výstavbě. Výstavba opustila typ uzavřeného domovního objektu a přešla k sídlištním nového typu, kde se již neklade důraz na hranice nemovitosti vztahující se k jednotlivým domům. I

zde jsou k dispozici uživatelům domovních objektů pozemky kolem jednotlivých domů, travnaté plochy, dětská hřiště, pískoviště atp. a sice v míře značně převyšující dřívější standart. Na rozdíl od dřívějšího pojetí není blíže vyme-zována plocha pro uživatele toho kterého domovního objektu. Máme-li za této nové situace aplikovat ustanovení směrnice č. 129/57 Ú.l. a zachovat smysl dělení přípojky na veřejnou a domovní, bylo by nutno vidět hranici připojované nemovitosti tam, kde zelený pás sídliště navazuje na městskou komunikaci. Podle toho by pak měla veřejná část vodovodní přípojky přibližně stejnou délku jako při dřívější řadové zástavbě. Připojovanou nemovitostí by pak bylo třeba rozumět širší území kolem jednotlivých sídlištních objektů, téměř stavbám sloužící bez ohledu na parcelní hranice podle pozemkové mapy a bez ohledu na to, že správcem obklopujícího pozemku je někdo jiný než správce domovního objektu. Podle toho by ve správě vodohospodářských organizací byla ve smyslu směrnice č. 129/57 Ú.l. pouze část přípojky od hlavního řádu v komunikaci k vnějšímu okraji chodníku podél této komunikace. V případě, že hlavní vodovodní řád (kanal. stoka) by vedl zmíněným zeleným pásem sídliště, nebylo by zřejmě správné pokládati tento pás za "veřejný" ve smyslu směrnice, neboť je určen především a hlavně uživatelům přilehlých domovních objektů. Příklad by bylo třeba patrně posuzovat stejně, jako kdyby stoka či řád nebyly vedeny ve veřejném prostranství (čl. 2, poslední věta cit. směrnice). Je ovšem sporné, zda text platných směrnice tento široký výklad připouští. Patrně nezbude v konkrétních případech jiné cesty, než dosáhnout toho, aby v nových sídlištních došlo k řádnému vymezení hranic veřejného prostranství proti ostatním plochám ve shora naznačeném rozsahu.

Výše jsem se zmínil, že v novém předpise by bylo ovšem třeba toto ust. vyhl. od základu revidovat a případy, kdy hlavní řád (stoka) probíhá připojovanou nemovitostí, kde je také napojena přípojka, předpisem upravit z hlediska příslušnosti ke správě přípojky tak, že celá přípojka je ve

správě a majetku připojovaného a tedy nikoli část v délce 5 m ve správě vodohospodářské správy a zbývající část v majetku a správě připojovaného. I když mám dojem, že podobné případy vyhl. 129/57 Ú.l. patrně neuvažovala, mám za to, že tento defekt nejde s ohledem cit. ust. poslední věty odst. 2 čl. 1 překlenout dost dobře výkladem v posléze uvedeném smyslu.

(Dokončení ze str.231)

Výzkumný ústav vodného hospodářstva, Karloveská cesta 9, Bratislava

- TÚ 1/1972:** Zariadenie na meranie elektromobility koloidných častíček a dzeta potenciálu
Termín: 30. 6. 1972 Odměna: 15 000,- Kčs
Informácie: Inž. Júlia Stankovičová
- TÚ 2/1972:** Stanovenie priebehu spotreby kyslíka snežistených povrchových vôd
Termín: 15. 12. 1972 Odměna: 20 000,- Kčs
Informácie: RNDr. K. Boško, CSc.
- TÚ 3/1972:** Proporcionalne kontinuálne odoberacie zariadenie
Termín: 30. 6. 1973 Odměna: 18 000,- Kčs
Informácie: Inž. Bogatyrev Oleg, CSc.
- TÚ 4/1972:** Kontinuálne odoberacie zariadenie s meničom vsrkovnic
Termín: 30. 11. 1972 Odměna: 10 000,- Kčs
Informácie: Inž. R. Jacko, CSc.
- PÚ 5/1972:** Kontinuálny extraktor - systém kvapalina - kvapalina
Termín: 31. 10. 1972 Odměna: 8 000,- Kčs
Informácie: Dr. Lehocký
- TÚ 6/1972:** Zariadenie na objektívne vyhodnotenie filtračných vlastností kalov
Termín: 30. 9. 1972 Odměna: 15 000,- Kčs
Informácie: M. Gambatý

KONFERENCE

ÚLOHA VĚDY, VÝZKUMU A TECHNICKÉHO ROZVOJE VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

Praha, Slovanský ostrov, 14.-15. června 1972

Ministerstvo lesního a vodního hospodářství České socialistické republiky, v dohodě s Výzkumným ústavem vodohospodářským v Praze, uspořádá národní konferenci na téma "Úloha vědy, výzkumu a technického rozvoje ve vodním hospodářství".

Konference poskytne účastníkům přehled o současném stavu vědy, výzkumu a technického rozvoje ve vodním hospodářství a podá ukázky prací z období několika minulých let.

Konference bude též příležitostí k výměně názorů na realizaci výsledků řešení, ke shrnutí kolektivních zkušeností a k vyjádření podnětů k plnějšímu využití vědy a výsledků výzkumu a technického rozvoje ve vodohospodářské praxi i k jejich zaměření v budoucnosti.

Konference je určena pro pracovníky celého odvětví vodního hospodářství, tj. 1) pro pracovníky organizací řízených ministerstvem lesního a vodního hospodářství přímo, 2) pro pracovníky vodohospodářských organizací řízených národními výbory a 3) pro vodohospodářské pracovníky v organizacích ostatních rezortů.

Rámcový program

1. Hydrologie povrchových a podzemních vod
2. Hydraulika otevřených koryt, plavebních cest a objektů vodních děl
3. Zásobování vodou a úprava vody
4. Jakost vody v tocích a nádržích
5. Čištění městských a průmyslových odpadních vod
6. Kaly a jejich zpracování
7. Vědecko-technické a ekonomické informace ve vodním hospodářství

Adresa sekretariátu konference : Sekretariát konference "Úloha vědy, výzkumu a technického rozvoje ve vodním hospodářství", Výzkumný ústav vodohospodářský, Podbabská 30, Praha 6 - Podbaba.

Odkaliště VTŽ Chomutov (foto P.Michálek, VÚV Praha)